

TIẾP TỤC CÔNG CUỘC ĐẤU TRANH PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG, TIÊU CỰC DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

ĐẶNG VIỆT ĐẠT (*)

Tóm tắt: Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là nhiệm vụ rất quan trọng để bảo vệ Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta thường xuyên quan tâm đến lĩnh vực công tác rất quan trọng này, đặc biệt là từ nhiệm kỳ Đại hội ĐBTQ lần thứ XI của Đảng đến nay. Bài viết phân tích những quan điểm chỉ đạo công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí của Đảng ta và gợi mở một số định hướng, giải pháp nâng cao hiệu quả công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong thời gian tới.

Từ khóa: Đảng Cộng sản Việt Nam; đấu tranh chống tham nhũng; phòng chống tham nhũng, tiêu cực.

Abstract: The operation of preventing and combating corruption and negative phenomenon is a very important task to protect the Party, the State and the socialist regime of Vietnam. During the process of leading the revolution, our Party has always paid attention to this very important task, especially since the 11th National Party Congress. This paper analyzes the Party's guiding viewpoints on the combat against corruption, negative phenomenon, and wasteful acts, and suggests a number of directions and solutions to improve the effectiveness of the combat against corruption and negative phenomenon in the upcoming time.

Keywords: Communist Party of Vietnam; combat against corruption; prevention and combat against corruption and negative phenomenon.

Ngày nhận bài: 22/6/2024

Ngày biên tập: 24/9/2024

Ngày duyệt đăng: 22/10/2024

Với phương châm “kiên quyết, kiên trì, bền bỉ, không nghỉ, không ngừng, không chùn bước, không nhụt chí, “không có vùng cấm”, “không có ngoại lệ”, “bất kể đó là ai” và “không chịu sự tác động, sức ép của bất kỳ tổ chức, cá nhân nào”, công cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực (PCTNTC) ở Việt Nam đã đạt nhiều kết quả quan trọng, được cán bộ, đảng viên và người dân ủng hộ cao. Nhiều quan điểm, định hướng lớn, nhiệm vụ, giải pháp quan trọng về công tác PCTNTC trong các văn kiện của Đảng và một số tác phẩm của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã trở thành cẩm nang quý cho công tác PCTNTC ở Việt Nam hiện nay cũng như trong thời gian tới.

(*) TS; Học viện Chính trị khu vực IV, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

1. Những thành công trong công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là minh chứng rõ nhất cho chủ trương đúng đắn, cách làm sáng tạo và quyết tâm rất cao của Đảng và Nhà nước ta

Thứ nhất, thể chế về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được bổ sung, hoàn thiện.

Từ năm 2012 đến nay, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, các cơ quan tham mưu, giúp việc của Trung ương đã ban hành hơn 250 văn bản về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, về công tác PCTNTC, trong đó nhiều chủ trương, quy định quyết liệt, được cán bộ, đảng viên và Nhân dân đồng tình, đánh giá cao, triển khai thực hiện nghiêm túc, đi vào cuộc sống, tạo chuyển biến rõ rệt, như: quy định về phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ,

đảng viên, trước hết là Ủy viên Trung ương, Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, người đứng đầu các cấp, các ngành; quy định về kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng; quy định về công tác cán bộ, miễn nhiệm, từ chức; quy định về kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ và một số lĩnh vực trọng yếu khác; quy định về trách nhiệm và thẩm quyền của Ban Chỉ đạo và các cơ quan có chức năng PCTNTC; quy định về cơ chế chỉ đạo phối hợp trong hoạt động kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án; quy định về phát hiện, điều tra, xử lý các vụ việc, vụ án tham nhũng; quy định về bảo vệ người tố giác, đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực... Bộ luật Hình sự (sửa đổi, bổ sung năm 2017) đã bổ sung 4 tội danh về tham nhũng đối với khu vực ngoài nhà nước; Luật Phòng, chống tham nhũng năm 2018 dành một chương riêng về hoạt động PCTNTC ở khu vực ngoài nhà nước.

Từ đầu năm 2022 đến nay, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã ban hành gần 30 văn bản về xây dựng Đảng, hệ thống chính trị và PCTNTC. Đặc biệt, việc ban hành Quy định số 69-QĐ/TW ngày 06/7/2022 của Bộ Chính trị về kỷ luật tổ chức đảng, đảng viên vi phạm; Hướng dẫn số 25-HD/TW ngày 01/8/2022 của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực về hướng dẫn một số nội dung về công tác phòng, chống tiêu cực đã hình thành cơ chế đấu tranh ngăn chặn, phòng ngừa, phát hiện, xử lý tham nhũng, tiêu cực ngày càng đồng bộ, thống nhất, chặt chẽ. Để công tác PCTNTC tạo được chuyển biến mạnh mẽ hơn, nhất là những lĩnh vực nhạy cảm, năm 2023 Bộ Chính trị đã ban hành một số văn bản về PCTNTC trong công tác cán bộ, công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng; trong hoạt động thanh tra, kiểm toán; trong hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án; trong công tác xây dựng pháp luật.

Thứ hai, các thiết chế phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được hoàn thiện theo hướng rõ về chức năng, nhiệm vụ, hiệu quả hơn trong hoạt động.

Điều 73, Luật Phòng, chống tham nhũng năm 2005 (sửa đổi, bổ sung năm 2007 và năm 2012) quy định: Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng do Thủ tướng Chính phủ đứng đầu có trách nhiệm chỉ đạo, phối hợp, kiểm tra, đôn đốc hoạt động phòng, chống tham nhũng trong phạm vi cả nước. Giúp việc cho Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng có bộ phận thường trực hoạt động chuyên trách. Tổ chức, nhiệm vụ, quyền hạn và quy chế hoạt động của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng do Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định theo đề nghị của Thủ tướng Chính phủ. Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng mặc dù do Thủ tướng Chính phủ đứng đầu nhưng không phải là cơ quan của Chính phủ; Thủ tướng Chính phủ là Trưởng ban, giúp việc Ban Chỉ đạo có bộ phận thường trực hoạt động chuyên trách.

Hội nghị Trung ương lần thứ năm, khóa XI đã đưa ra chủ trương: “Thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng trực thuộc Bộ Chính trị, do đồng chí Tổng Bí thư làm Trưởng ban. Lập lại Ban Nội chính Trung ương, là cơ quan tham mưu cho Ban Chấp hành Trung ương, mà trực tiếp, thường xuyên là Bộ Chính trị, Ban Bí thư về chủ trương, chính sách lớn thuộc lĩnh vực nội chính; đồng thời là cơ quan thường trực của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng”. Trên tinh thần đó, Bộ Chính trị ban hành Quyết định số 162-QĐ/TW ngày 01/02/2013 về thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng; chịu trách nhiệm trước Bộ Chính trị, Ban Bí thư trong việc chỉ đạo, phối hợp, kiểm tra, đôn đốc công tác phòng, chống tham nhũng trong phạm vi cả nước.

So với trước đây, Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng hiện nay hoạt động tương đối độc lập về tổ chức và hoạt động với các cơ quan lập pháp, hành pháp và tư pháp; trong đó độc lập về tổ chức và hoạt động với cơ quan hành pháp được xem là đặc điểm cơ bản của mô hình. Điều này khắc phục được hạn chế của mô hình cũ là “vừa đá bóng, vừa thổi còi”, và thực tế cho thấy việc chuyển đổi sang mô

hình mới này đã phát huy hiệu quả trong việc đấu tranh phòng, chống tham nhũng ở Việt Nam. Các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã khẩn trương thành lập Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực cấp tỉnh theo Nghị quyết số 294A/2007/NQ-UBTVQH12 ngày 27/9/2007 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội (nay là Quy định số 67-QĐ/TW ngày 02/6/2022 của Ban Bí thư về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy, chế độ làm việc, quan hệ công tác của Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương). Năm 2012, Ban Nội chính Trung ương được tái thành lập theo Quyết định số 158-QĐ/TW của Bộ Chính trị, Ban Nội chính thuộc cấp ủy cấp tỉnh cũng được thành lập theo Quy định số 183-QĐ/TW ngày 08/4/2013 của Ban Bí thư, với chức năng là cơ quan tham mưu của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, thường trực tỉnh ủy về công tác nội chính và PCTNTC. Đây là biểu hiện cụ thể của việc đẩy mạnh cuộc đấu tranh PCTNTC từ Trung ương đến địa phương trong giai đoạn mới, theo tinh thần “trên dưới đồng lòng, dọc ngang thông suốt”.

Thứ ba, nhận thức về công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực của cán bộ, đảng viên và Nhân dân tiếp tục nâng cao, nhất quán, toàn diện, đồng bộ.

Qua tổng kết thực tiễn, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhấn mạnh: “Vị trí, vai trò của cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ngày càng được coi trọng và nhận thức sâu sắc hơn, toàn diện hơn”⁽¹⁾. Trước đây, PCTNTC chủ yếu chỉ tập trung vào các hành vi tham ô, chiếm đoạt, nhận hối lộ, đưa hối lộ, làm thất thoát tài sản nhà nước. Nay không chỉ trong khu vực nhà nước mà còn mở rộng ra cả khu vực ngoài nhà nước. Đặc biệt, không chỉ phòng, chống tham nhũng, lãng phí mà còn gắn phòng, chống tham nhũng với phòng, chống tiêu cực, trọng tâm là phòng, chống sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên⁽²⁾. Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng khẳng định: “Công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống tham nhũng được tăng cường và có nhiều đổi mới”; “Theo kết quả

điều tra dư luận xã hội của Viện Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương, tuyệt đại đa số ý kiến người dân (93%) bày tỏ tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng; khiến cho mọi sự xuyên tạc, chống phá của các thế lực thù địch đều trở nên trơ trẽn, nực cười. Đó là thành công lớn trong công tác phòng, chống tham nhũng của chúng ta”⁽³⁾. Báo chí, truyền thông đã nỗ lực cố gắng, thường xuyên theo sát và kịp thời thông tin, phản ánh quyết tâm của Đảng, Nhà nước trong cuộc đấu tranh PCTNTC được đông đảo các tầng lớp nhân dân quan tâm, theo dõi, đồng tình, ủng hộ (theo thống kê, trong 6 tháng đầu năm 2022 đã có hơn 5.000 tin, bài nói về PCTNTC, gần bằng số tin bài của cả năm 2021)⁽⁴⁾.

Thứ tư, Đảng và Nhà nước ta đã triển khai quyết liệt, đồng bộ nhiều giải pháp quan trọng trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Công tác phát hiện và xử lý tham nhũng được chỉ đạo đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả, tạo bước đột phá trong công tác PCTNTC, khẳng định quyết tâm rất cao của Đảng, Nhà nước trong PCTNTC, “không có vùng cấm, không có ngoại lệ, bất kể người đó là ai, không chịu sức ép của bất kỳ cá nhân nào”. Cùng với tập trung chỉ đạo công tác phát hiện, xử lý tham nhũng, công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế về quản lý kinh tế - xã hội và PCTNTC được đẩy mạnh, từng bước hoàn thiện cơ chế phòng ngừa chặt chẽ để bảo đảm “không thể”, “không dám”, “không muốn”, “không cần” tham nhũng. Công tác cán bộ, cải cách hành chính, công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình trong hoạt động của các cơ quan, tổ chức, đơn vị và các giải pháp phòng ngừa tham nhũng được tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện và đạt kết quả tích cực; công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục về PCTNTC được tăng cường và có nhiều đổi mới; sự giám sát của các cơ quan dân cử, vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên, của Nhân dân và báo chí, truyền thông trong PCTNTC được phát huy tốt hơn. Chú trọng kiện toàn tổ chức, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động và sự phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị chức năng PCTNTC; tích cực

hợp tác quốc tế và từng bước mở rộng hoạt động phòng, chống tham nhũng ra khu vực ngoài nhà nước⁽⁵⁾.

Thứ năm, cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực tiếp tục được đẩy mạnh, đạt nhiều kết quả quan trọng.

Trong 10 năm qua, cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật hơn 2.700 tổ chức đảng, gần 168 nghìn đảng viên, trong đó có hơn 7.390 đảng viên bị kỷ luật do tham nhũng. Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ủy ban Kiểm tra Trung ương đã kỷ luật hơn 170 cán bộ cấp cao diện Trung ương, quản lý, trong đó có 33 Ủy viên và nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, hơn 50 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang. Riêng từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng đến nay, đã kỷ luật 50 cán bộ diện Trung ương quản lý, trong đó có 8 Ủy viên và nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, 20 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang; công tác thu hồi tài sản tham nhũng có chuyển biến tích cực; cơ quan thi hành án dân sự các cấp đã thu hồi 61 nghìn tỷ đồng, đạt tỷ lệ 34,7%.

Cộng đồng quốc tế ngày càng đánh giá cao kết quả Việt Nam đạt được trong công tác PCTNTC, cải thiện môi trường hành chính công, môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia, đặc biệt thông qua việc tăng cường giáo dục pháp luật về PCTNTC, nhận thức của người dân về tầm quan trọng của công tác PCTNTC, cũng như tác hại của tham nhũng đối với sự phát triển đất nước; một bộ phận người dân đã “không tiếp tay” cho tham nhũng xảy ra. Thực tế này đã được minh chứng cụ thể bằng chỉ số cảm nhận tham nhũng (CPI) của Việt Nam trong giai đoạn 2012-2022 ngày càng được cải thiện rõ rệt (nếu năm 2012, chỉ số này đạt điểm 31/100, xếp hạng 123/176 thì đến năm 2022, chỉ số này đạt điểm 42/100, xếp hạng 77/180⁽⁶⁾).

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác đấu tranh PCTNTC ở nước ta vẫn còn những khó khăn, hạn chế, như một số bộ, ngành, địa phương chưa có quyết tâm cao, chưa có sự chuyển biến mạnh, việc phát hiện, xử lý tham nhũng vẫn còn hạn chế; tỷ lệ thu hồi tài sản tham nhũng, thất thoát còn thấp (nếu như năm 2013, tỷ lệ thu hồi tài sản

tham nhũng trong giai đoạn thi hành án chỉ đạt dưới 10%, thì giai đoạn 2012 - 2022, bình quân đạt tỷ lệ 34,7%)⁽⁷⁾; việc tự kiểm tra, tự phát hiện và xử lý tham nhũng trong nội bộ, cơ quan, đơn vị còn là khâu yếu. Tình trạng nhũng nhiễu, tiêu cực trong khu vực hành chính, dịch vụ công chưa được ngăn chặn. Tham nhũng trên một số lĩnh vực vẫn nghiêm trọng, phức tạp, với những biểu hiện ngày càng tinh vi, gây bức xúc trong xã hội.

Nguyên nhân cơ bản của những hạn chế nêu trên là do một số cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị chưa nhận thức thật đầy đủ và sâu sắc tính chất nghiêm trọng của tình hình tham nhũng, tiêu cực ở địa phương, cơ quan, đơn vị, lĩnh vực mình quản lý; chưa thực sự gương mẫu, quyết liệt, nói chưa đi đôi với làm; thiếu bản lĩnh, nể nang, né tránh, thậm chí còn bao che cho người vi phạm. Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ cấp cao, thiếu tu dưỡng, rèn luyện, sa vào chủ nghĩa cá nhân, thậm chí suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Cơ chế kiểm soát quyền lực, công tác kiểm tra, giám sát việc thực thi quyền lực của người có chức vụ, quyền hạn chưa được quan tâm đúng mức; luật pháp, cơ chế, chính sách còn nhiều kẽ hở, dễ để bị lợi dụng; việc thực thi pháp luật nói chung và các quy định của Đảng, Nhà nước về PCTNTC nói riêng ở một số cơ quan, đơn vị, địa phương chưa nghiêm. Tổ chức, bộ máy, nhiệm vụ, quyền hạn, phương tiện, điều kiện làm việc của cơ quan chuyên trách phòng, chống tham nhũng, tiêu cực vẫn còn hạn chế, bất cập; năng lực, trình độ của một bộ phận cán bộ, công chức chưa đáp ứng yêu cầu; thậm chí có trường hợp còn sa vào suy thoái, mắc vào tiêu cực, không dám đấu tranh hoặc tiếp tục tiếp tay cho tham nhũng, tiêu cực.

2. Tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ở Việt Nam trong thời gian tới

Một là, đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến, nghiên cứu, học tập có hiệu quả các văn kiện của Đảng và các tác phẩm của Cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhằm lan tỏa

tư tưởng, quan điểm về PCTNTC, gắn công tác này với xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nâng cao nhận thức, trách nhiệm, tính tiên phong, gương mẫu, xây dựng văn hóa liêm chính, không tham nhũng, tiêu cực trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân. Trước hết là sự gương mẫu, quyết liệt, nói đi đôi với làm của người đứng đầu và tập thể lãnh đạo các cơ quan, tổ chức, đơn vị trong PCTNTC; các cấp ủy đảng, chính quyền các cấp tiếp tục thực hiện tốt công tác đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị. Kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Cán bộ, đảng viên, lãnh đạo các cơ quan, đơn vị phải gương mẫu; nêu gương, đi đầu trong PCTNTC; cán bộ có chức vụ càng cao thì càng phải trong sạch, gương mẫu, tiên phong, đi đầu trong PCTNTC.

Hai là, tiếp tục chỉ đạo đẩy nhanh tiến độ xây dựng, hoàn thiện thể chế, pháp luật của Đảng, Nhà nước về xây dựng Đảng, hệ thống chính trị, quản lý kinh tế - xã hội và PCTNTC. Khẩn trương hoàn thiện, trình cấp có thẩm quyền tiếp tục ban hành quy định về kiểm soát quyền lực để PCTNTC trong các lĩnh vực hoạt động của hệ thống chính trị để xảy ra tham nhũng, tiêu cực; kịp thời khắc phục những bất cập, những “khoảng trống”, “kẽ hở”, nâng cao hiệu quả tổ chức thực hiện thể chế để “không thể” tham nhũng, tiêu cực. Trong đó đặc biệt chú trọng hoàn thiện chính sách, pháp luật về quản lý, sử dụng đất đai; quản lý sử dụng vốn nhà nước trong các doanh nghiệp nhà nước; quản lý khai thác tài nguyên, khoáng sản; quản lý, sử dụng vốn ngân sách nhà nước đầu tư hạ tầng kinh tế, xã hội...

Ba là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán; đẩy mạnh điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án; phát hiện sớm, xử lý nghiêm các vụ việc, vụ án tham nhũng, qua đó cảnh tỉnh, răn đe để không ai dám tham nhũng, tiêu cực; nâng cao hơn nữa hiệu quả thu hồi tài sản tham nhũng. Thực hiện nghiêm các quy định về công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình trong hoạt động của các cơ quan, tổ chức, đơn vị; kiểm soát

có hiệu quả tài sản, thu nhập của người có chức vụ, quyền hạn; cải cách hành chính; xây dựng đội ngũ cán bộ có đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ trong giai đoạn mới và tăng cường giám sát việc thực thi quyền lực.

Bốn là, tiếp tục kiện toàn tổ chức bộ máy; nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan, đơn vị chuyên trách công tác PCTNTC từ Trung ương đến địa phương; mở rộng và nâng cao hiệu quả hợp tác quốc tế, triển khai có hiệu quả hoạt động PCTNTC ở khu vực ngoài nhà nước; nghiên cứu thành lập cơ quan nhà nước chuyên trách và độc lập về PCTNTC, có đủ thẩm quyền để xử lý các vụ việc tham nhũng, tiêu cực.

Năm là, đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục để nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm của cán bộ, đảng viên và Nhân dân về PCTNTC; đồng thời làm cho cán bộ, đảng viên và Nhân dân hiểu rõ những kết quả đạt được trong, những khó khăn, thách thức của công tác PCTNTC trong thời gian tới và quyết tâm chính trị của Đảng, Nhà nước đối với nhiệm vụ PCTNTC, như cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng từng chỉ rõ: “Phải tiếp tục đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục xây dựng văn hóa tiết kiệm, không tham nhũng trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân”⁽⁸⁾./

Ghi chú:

(1), (2) Nguyễn Phú Trọng, *Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh*, Nxb CTQG-ST, H.2023, tr.18, tr.19.

(3), (4), (5), (8) Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb CTQG-ST, H.2022, tr.392, tr.392, tr.392.

(6) Theo báo cáo của Tổ chức Minh bạch Quốc tế (năm 2022).

(7) *Toàn văn bài phát biểu của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị tổng kết 10 năm công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực*, xem <https://vtv.vn>.